

Székelly Nép

Előfizetési díj

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
Fél évre	— — —	14.40 Pengő
Egész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOS:
JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 59.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Miniszterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

Székelly sors

Az elmúlt napokban az egész magyarországi sajtó hírt adott a Budapesten elhunyt kis székelly cselédleányról, aki a legtragikusabb körülmények között vált meg az élettől. A szépséggel megvert Gáta Erzsike kinyitotta a gázcsapot, hogy halálba meneküljön azok elől, akik lélek-hullákra leső hiénák módjára akarták karmaikba keríteni a félelmetesen idegen nagy város rengetegében kiszolgáltatott kis székelly cselédleányt. Gáta Erzsike nemcsak munkára termelt, szorgalmas két karját vitte magával hazája fővárosának házrengetegébe, hanem az őseitől örökölt, édesanyjától lelkébe plántált szemérmes tisztaságot és hitet.

Gáta Erzsike küzdött az ár ellen, ameddig csak munkában edzett leánykarjai bírták. Hitt az emberekben és hitt magában. Azt hitte, hogy ha egyik emberben, egyik gazdájában csalódott, azért még nem kell kétségbeesnie. Elég nagy a főváros ahhoz, hogy hátat fordíthasson a gonosz szándéku embereknek és olyan szolgálatot szerezzen magának, ahol tisztességes erény munkáját nem alattomos gondolatok és gonosz szándékok kísérik, hanem megbecsülés és zsenge korának kijáró féltő, óvó fajtestvéri szeretet.

Sajnos, Gáta Erzsike esete a legtöbb újságnak szentimentális hangú „szenzációs” riporttémául szolgált. Limonádés érzélgősséggel parentálta el a lelki küzdelmekben meghasonlott, öngyilkosságra menekült kis székelly cselédleányt.

Pedig a saját hazájának fővárosában jött-ment idegenek kiszolgáltatottjaként nyomorultul pusztulni kénytelen Gáta Erzsike öngyilkosságának ma olyan magyar lelkiismeretet rázó sikoltásnak kellene lennie, amely nem szentimentális cikkeket és riportokat eredményez, hanem haladéktalan kemény intézkedéseket. Jól tudjuk, nem könnyű kérdés ma az ezer és ezer rászoruló székelly munkaeőnek magyar családoknál való elhelyezkedése. A Trianon utáni magyar szegénység a budapesti és erdélyi magyar középosztály családaira egyaránt keservesen nehezedik rá ma is. Aránylag kevesen vannak közöttünk abban a helyzetben, hogy cselédleányt tarthassanak és azt megfelelően megfizethessék. A székellység nyomorúsága pedig a városokban is igen nagy. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a most érkezett hír, hogy a kolozsvári székelly alkalmazottak azért nem tudnak beiratkozni a munkaadókkal szembeni érdekeiket védő egyesületbe, mert nem képesek megfizetni a havi 70 fillér tagdíjat.

Jól tudjuk, hogy az élet valósága nincs tekintettel arra, hogy honnan jön a megélhetéshez szükséges pénz, hanem irgalmatlanul követeli a ma-

Borisz bolgár király Németországba utazott

PAPEN MEGÉRKEZETT BERLINBE

Nagy olasz győzelem a Földközi-tengeren

Ausztrália külön haditanácsot létesített — Fellázadtak az újguineai benszülöttek — A Fülöp-szigeteken levő amerikai csapatok megtagadták a megadásra szóló japán felhívás teljesítését

Washington, márc. 23. (Bud. Ért.) A Fülöp-szigeteken harcoló amerikai csapatokhoz vasárnap megadásra szólító üzenetet küldött a japán haderő parancsnoka. A felhívásra az amerikai csapatok parancsnoka nem válaszolt. Az ultimátum idejének lejártá után a japán ütegek hevesen ágyuzni kezdték a Batan-félszigeten lévő amerikai állásokat.

Tokió, márc. 23. (NTI) A Demaridoda jelentése Quésant, a Fülöp-szigetek volt elnökét a szigeten meggyilkolták, mert vonakodott Mac Arthur tábornokkal együtt elmenekülni.

Folyik a japán előnyomulás Burmában

Sanghaj, márc. 23. (OFI) Burmában tovább folytatódik a japán csapatok előnyomulása a Shittang folyón keresztül Tungu felé. Az Iravadi völgyében támadó japán csapatok

már csak 100 kilométerre vannak Prometól.

A brit hírszolgálat jelentése szerint a mandalai vasútvonal mentén har-

coló brit csapatok új állásokba vonultak vissza.

London, márc. 23. (OFI) Az angol sajtó távolkeleti tudósítói szerint az erős japán csapatok feltartóztat-hatatlanul nyomulnak előre Uj-Guineába, a Markham-völgyön keresztül. A japán légierő szombaton támadást intézett Perby ausztráliai kikötő ellen.

Fejvadászok és kanibálok forrongása Uj-Guineában

Stockholm, március 23. (Bud. Tud.) Újguineai jelentések szerint a szigeten lázadás tört ki a benszülöttek körében. A japán csapatok partraszállásakor a brit hatóságok elhagyták helyüket és elmenekültek. Ezt az alkalmat a fejvadászok és a kanibálok felhasználták arra, hogy egymás közti függő ügyeiket elintézzék. A Port Moresbyből érkezett legutóbbi hír rendkívül komolyan mondja a benszülöttek harcát. A harcok középpontjában Sepik-River vidéke áll, amely mintegy 400 km.-re terül el a Huon öböltől nyugatra, ahol a japán csapatok partraszálltak. Az erről a vidékről elmenekült bányamunkások elmondották, hogy a benszülöttek megtámadták az ültetvényeket, mindent kifosztottak, majd az épületeket felgyújtották.

Tokió, márc. 23. (NTI) A brazil kormány levelet hozott nyilvánosságra, amelyből állítólag az derül

ki, hogy a Braziliában élő 200 ezer japán fegyveres szervezetet létesített volna és japán tábornokok ve-

ga jussát. Éppen ezért, ha a zsidó fizet többet, oda szegődik el a székelly cseléd. De lehet-e ezt rossz néven venni tőlük, amikor minden fillér olyan égető és nélkülözhetetlen a számukra? Kolozsváron nemrég kimutatást láttunk, amelyen négyezer cselédtartó gazda közül 6—700 magyar, a többi mind Berger, Steiner és Grünspan. Van itt

megoldás, amíg mind Budapesten, mind Erdély városaiban ők élnek olyan anyagi helyzetben, hogy akár dupla bért ígérhetnek a székelly cselédleányoknak? Nem használ itt az érzélgősség, csakis a tett, amely kérelhetetlen igazságossággal szorítja a népünkön élősködő fajt az uralkodásra egyedül jogosult magyar nép anyagi színvonalá alá.

zetése alatt kezébe szándékozott volna keríteni államhatalmat. Tokiói illetékes körök ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy az Egyesült Államok kormánya már február végén összesajta jelentéseket tett közzé. A japán polgári személyek tömeges lefegyverezése volt ezeknek a híreszteléseknek a következménye. A napnál is világosabb, hogy Braziliában élő japán állampolgároknak ilyen es-toba tervük nincs.

Cripps megérkezett Indiába

Karaki, márc. 23. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint Cripps és kísérete a hétfőre virradó éjszákát Karakiban töltötte és innen hétfőn reggel elindult Delhi felé.

Delhi, márc. 23. (OFI) Cripps és kísérete Uj-Delhibe érkezett.

Lisszabon, márc. 23. (NTI) Lord Beaverbrook Londonból repülőgépen Lisszabonba érkezett. Utját haladéktalanul folytatja az Egyesült Államokba. Beaverbrook az Atlanti-óceánon Clipper-géppel kel át.

Mélyül az ellentét Ausztrália és Anglia között

Sidney, márc. 23. (Stefani) Ausztrália és Anglia között most már a felségjog tekintetében is egyre élesebbek az ellentétek. Ausztrália védelmére haditanácsot alakítottak, amelyből a briteket kihagyták.

Amszterdam, márc. 23. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint Uj-Zéland szigetén szerdán 24—26 ezer 20—21 éves nőnek kell kötelező nemzeti szolgálatra jelentkeznie.

Portugál tűzérő érkezett az Azori szigetekre

Hunta del Cada, márc. 23. (OFI) A Serpintó gözös fedélzetén portugál tűzérő érkezett az Azori-szigetekre.

Az ellenség egyheti vesztesége: 438 repülőgép

szolgálati idő 2 év. Az önként jelentkezők 6 évet szolgálnak, a különleges kiképzésű katonák szolgálati ideje pedig 12 év.

Az angol diplomácia a rombolás szolgálatában

Madrid, márc. 23. (NTI) A spanyol rendőrségnek sikerült elfognia az egyesült marxista ifjuság főtitkárát. A letartóztatott főtitkárnál okmányokat találtak, amelyekből kiderült, hogy az angol birodalom milyen nagy mértékben támogatja a romboló munkát diplomáciai képviselőin keresztül és a britek milyen nagy mértékben segítettek elő a Spanyolországban dolgozó kommunisták munkáját.

De Gaulle követet küldött Sztalinhoz

Vichy, márc. 23. (OFI) A Le "Matin" úgy értesül, hogy De Gaulle egyik emberét ideiglenes megbízással Sztalinhoz küldte. De Gaulle, aki több hónap óta állandó összeköttetésben áll már Sztalinnal, most nyíltan és hivatalos formában is ki akarta domborítani, hogy csatlakozott Cripps külpolitikájához és helyesli azt az angolszász tervet, amely szerint a szövetségesek győzelme esetén Sztalin teljesen szabadkezet kapna a kelet-európai politikai és területi kérdések önhatalmu elrendezésére nézve.

Berlin, márc. 23. (NTI) A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint a Kercs-félszigeten a bolsevisták újabb támadásai is kudarcba fulladtak. A Donec vidékén német csapatok visszaverték a bolsevisták páncélosokkal megerősített támadásait. Az arcvonal középső szakaszán a német csapatok két nap alatt igen sok foglyon kívül 15 páncélost, 31 löveget és sok más hadianyagot zsákmányoltak, illetőleg semmisítettek meg és 23 vonatzerelvényt pusztítottak el. A Szovjet vasárnap 54 gépet veszített. Március 18—23. között a keleti arcvonalon 137 ellenséges páncélost semmisítettek meg a német csapatok.

Málta szigetén német vadászok és zuhanóbombázók több repülőteret találatokat értek el. Két brit gépet a földön, kettőt pedig légiharcban lelőttek.

Berlin, márc. 23. (NTI) A keleti arcvonalon a német tüzérség lőtte Leningrádot. A bolsevik fegyverkezési üzemeket, valamint három másik hadifontosságú gyárat találatok értek.

Berlin, márc. 23. (NTI) A Kercs-félszigeten az ellenség újabb támadásait verték vissza a német csapatok. A német légihaderő

a Szovjet 24 utánpótlási vonatát bombákkal találta el

és nagy pusztítást okozott a rakodó pályaudvarokon is. Az ellenség a keleti harctéren szombaton 51 gépet veszített.

Berlin, március 23. (NTI) Katonai helyről közlik, hogy a brit légihaderő az elmúlt héten, március 15-től 21-ig, Anglia térségében és a Földközi-tenger vidékén 42 repülőgépet veszített. A Szovjet vesztesége ugyanezen idő alatt 396 gép volt. A német légihaderő összesen tehát 438 ellenséges gépet pusztított el.

Berlin, márc. 23. (NTI) Német harci gépek az északafrikai partok mentén megtámadtak egy brit hajókaravánt.

Egy hatezer tonnás kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, két másik hajót bombatalálatokkal mozgásképtelenné tettek.

Róma, márc. 23. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 659. közleménye szerint olasz tengeraltjáró elhárító egységek a Földközi-tengeren újabb négy brit tengeraltjárót pusztítottak el. Ezek az olasz egységek rövid időn belül tíz brit tengeraltjárónak okozták vesztét. A málta-szigeti brit támaszponton is több tengeraltjáró egyre súlyosabb veszteségeket szenved.

Róma, márc. 23. (Stefani) Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 660. jelentése szerint az ellenség csakoly létszámú erővel beszivárogtat kisért meg Martabától keletre és vállalkozásai során mintegy 40 gépjárművet és két üteget veszített. Olasz vadászok két, német gépek pedig négy ellenséges vadászt lőttek le. Egy kényszerleszállást végzett brit gép az olaszok zsákmánya lett. A Földközi-tenger keleti részén egy olasz tengeraltjáró március 21-én jelentékeny erejű hajókaravánt vett észre, amely Málta felé tartott erős kísérettel. Az olasz gépek megismételt támadásai során találatokat értek ellenséges szállító és hadihajó egységeken. Egy olasz hadihajó vasárnap délután a Szirtörösből angol hajókaravánt vett észre, amely füstfelhőbe burkolózott, hogy elkerülje az ütközetet. Olasz részről az ellenségnek a veszteségek

teséget később állapítják meg. Jelentékeny német légierő támadást intézett Ta Venezia és Luka repülőterei ellen, amelyeknek berendezéseit összerombolta. Német gépek légiharcban 7 ellenséges gépet lelőttek.

Róma, márc. 23. (Stefani) Vasárnap a Földközi-tenger középső részén az olasz légierő támadást intézett egy ellenséges hajókaraván ellen, amely a málta támaszpont felé igyekezett. Olasz torpedóvető repülőgépek egymást követő hullámokban támadták a hajókaravánt és súlyos veszteségeket okoztak.

Egy brit cirkáló és egy tízezer tonnás gőzös elsüllyedt, két másik hadihajó és több kereskedelmi hajó pedig találatok következtében súlyosan megrongálódott.

A támadás után az ellenséges hajókaraván igyekezett szétszóródni és a hajók egy része kénytelen volt visszafordulni.

Terrorszervezetet tettek ártalmatlanná Szerbiában

Belgrád, március 23. (Bud. Ért.) A szerb kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a szerb fiatalság csak akkor végezhet egyetemi tanulmányokat, ha előzőleg egy fél éven át munkaszolgálatot teljesített.

Belgrád, március 23. A rendőrség letartóztatott egy kommunista terror csucsszervezetet, amelynek

Róma, márc. 23. (Stefani) 1940 június 11. óta az olasz légi és tengeri haderő a Földközi-tengeren 57 ellenséges tengeraltjárót semmisített meg és ezek közül 10 tengeraltjárót a legutóbbi 30 nap alatt süllyesztettek el. Két de-gaullista és egy holland tengeraltjáró kivételével valamennyi az angol flottából került ki.

Amszterdam, márc. 23. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint, az amerikai haditengerészeti minisztérium közölte, hogy az atlantióceáni partok mentén egy harmadik közep-nagyságú szállítógőzöst is megtorpedóztak. Közölték, hogy az első megtorpedózott gőzösnek 11, a másodiknak 31 hajótöröttjét mentették ki a tengerből.

Amszterdam, márc. 23. (NTI) A brit tengernagyi hivatal közlése szerint a P. 38 tengeraltjáró század nem ad életjelet magáról és elpusztultnak kell tekinteni.

80 tagja kivétel nélkül a kommunista szervezkedések vezetője volt.

Zágráb, márc. 23. (NTI) A horvát haderő szervezetében változást hozó új törvény jelent meg. A hadsereg legfőbb parancsnoka a Poglavnik. A katonai szolgálat általános és kötelező minden 19—55 év közötti férfira. Az általános

Közép-Európát be kell kapcsolni Erdély idegenforgalmába

József királyi főherceg elnöklete alatt folynak a marosvásárhelyi idegenforgalmi megbeszélések

Marosvásárhely, március 23. Vasárnap kezdődött meg a Keletmagyarországi és Erdélyrészi Fürdők Szövetségének közgyűlése. A közgyűlésen vitéz dr. József kir. főherceg elnökölt. Felkérésére Bíró István dr. országgyűlési képviselő vezette le a gyűlést. Bíró István képviselő tájékoztatót adott a szövetség egyéves munkásságáról.

Hétfőn délelőtt az Országos Fürdőszövetség tartotta nagygyűlését, amelyen József kir. főherceg beszédet mondott.

Rámutatott az idegenforgalommal és a fürdőkkel kapcsolatban felvetődött hibákra és intette a vezetőséget, hogy ezeken a hibákon a jószándék el ne csuszék.

Figyelembe kell venni a szociális szempontokat is. Hadd élvezék a kisemberek nagy tömegei Erdély istenadta gazdagságát, gyógyfürdőinek gyógyító hatását és kellemességét. Miután az államnak is érdeke a kisemberek jóléte és boldogulása, fontos ezeknek a szempontoknak tekintetbevétele,

— mondotta.

Viharos taps fogadta a heteg beszédét, aki majd rámutatott arra, hogy Közép-Európa tehetősebb rétegei a francia és olasz tengerpartokat látogatják. Be kell tehát kapcsolni Közép-Európa lakosságát az erdélyrészi fürdők látogatására.

Ezután szakelőadások következtek, amelyek az erdélyrészi idegenforgalom és fürdők fellendítésével kapcsolatban adtak irányt a jövőre nézve.

A Mikó diákjai Körösi Csoma Sándor emlékének hódoltak

Sepsiszentgyörgy, március 23. A Székely Mikó Kollégium növendékei jó sikerrel Körösi Csoma Sándor emlékünnepe rendeztek. Az ünnepség a székely diákifjúság kegyeletis tiszteletének megnyilvánulása volt a nagy székely kutató, tudós iránt. A Himnusz, majd Kányódi Dénes VII. o. bevezetője után Áprily Lajos „Zarándok” c. költeményét Tiszavölgyi György VI. o. tanuló szavaltta el. Zakariás Zoltán VIII. o. tanuló, az Önképzőkör elnöke tartotta az ünnepi beszédet. Végig kísért Körösi Csoma Sándor életét gyermekkorától haláláig. A nagyszerű stílusban összeállított beszéd a közönség szeme elé varázsolta a nagy tudós küzdelmes életét. Mintaképp állította a szónok Körösi Csoma Sándort a székely ifju-

ság elé. „Nekünk is vannak szent céljaink, amelyeket el kell érünk. . . . a keblünkben élő titkos vágyak megvalósulását elérhetjük akkor, ha pontosan, lelkiismeretesen elvégezzük feladatainkat ott, ahova a sors rendelt, miképpen azt Körösi Csoma Sándor tette.”

Nagy sikerrel szerepelt Bágya András tanár vezetése mellett a Kollégium énekkara. A Goudinal: 84 zsoltár és Kodály: Esti dal gyönyörű melódiái mindenkinben áhitatos érzést keltettek.

Höhn Mária VIII. o. tanuló szavaltta után a Kollégium növendékei Körösi Csoma Sándor életéből képet adtak elő.

Az előadás a Híszkegy hangjai mellett ért véget.

A szépen megrendezett estély Bodó Jenő tanár érdemét dicséri. Hiszik, hogy máskor hasonló szeretettel és lakadatlan buzgalommal fog diákjai mellett állani és segíteni, hogy székely nagyjaink felejthetetlenek maradjanak.

Nevét változtatott a PMTE

Marosvásárhely, márc. 23. Tegnap délelőtt a marosvásárhelyi Polgári Munkás Testedző Egyesület közgyűlést tartott. Ungváry János főtitkár javaslatára bejelentették, hogy az egyesület csatlakozik a Nemzeti Munkaközpont szervezetébe. Nevét is megváltoztatja. Az eddigi Polgári Munkás Testedző Egyesület helyett, a Nemzeti Munkaközpont Testedző Egyesület nevet vette fel.

A tanító van a népért és nem fordítva...

Zajlik a vita a székelyföldi tanítókérdés körül

Legutóbb három ízben is foglalkoztunk a székelyföldi tanítókérdéssel. Tudtuk, hogy genyves kérdés ez, azért igyekeztünk azt több oldalról is megvilágítani. Most a gyógyulásnak kell következnie. Azóta, ezzel a kérdéssel kapcsolatban, szerkesztőségünket a levelek lavínájával árasztották el, nemcsak a tanítók, akik közvetlenül érdekelve vannak, hanem a nép is, amely legtöbbször tárgyilagos szemlélője az eseményeknek. Első cikkünkben aggodalommal állapítottuk meg, hogy rendkívül a tanítóhiány a Székelyföldön. Az ország többi részéből ide kinevezett tanítók tömegesen távoznak haza s bizony az a veszély fenyeget, hogy iskoláink tanító nélkül maradnak.

Most a levelek közül kiragadunk néhányat az érdekesebbekből. Nyíltan mondja itt meg mindenki a véleményét — addig is, amíg a magunk álláspontját ismételtelen lezögezzük — s ez már egy lépés lesz a gyógyulás felé. Az alábbi levelet egy tanító írja. Ime az érdekesebb részletek:

Viták kicsinyes dolgokon

A „Székely Nép”-ben megjelent cikkeket a tanítóság nagy többsége élénk érdeklődéssel kíséri. Minden tanítótestületben hatalmas viták keletkeztek ezek olvasásakor és még ma is napról-napra vetődnek fel vitára alkalmas vélemények, tapasztalatokból származott adatok.

Sok baj van amiatt, hogy a tanítóság között sok helyen nincs meg az az igazi kartársasság, aminek pedig okvetlen meg kell lennie egy magasabb célért, a tanügynek minél magasabb színvonalra emeléséért. Ha a tanító nem érzi jól magát abban a községben, ahová a sors vetette, ha minden gondolata az, hogy én innen mielőbb menekülök, nem éli bele magát annak a községnek életébe, nem keresi, nem kutatja azt az utat, amely által annak boldogulását előmozdíthatja, úgy az iskolai ügyek szerető felkarolásában, mint az iskolán kívüli szociális, népművelési akciókban való odaadó munkásságban, akkor nem csoda ha minden gondolata az, menni innen mielőbb máshova... Milyen szép dolog az, ha a tanító állomáshelyét elfoglalva, egész lelkét beleönti hivatása teljesítésébe, ha nem kicsinyeskedik, a falu vezetőségével karöltve igyekszik a község emelését előmozdítani, ha a fiatalabb tanító meghallgatja az öregebb, tapasztaltabbak véleményét, ha a fiatal titán nem gáncosodik mindenben, a tanítótestületben békességes, odaadó munkásság honol, az idősebb tapasztalataival, jóakaratu tanácsaival siet a fiatalabb támogatására, ha az igazgató nem basája, hanem valódi szerető, jóakaratu kartársa tanítótestvéreinek, ott a haladás, a község tanügyének emelése biztosítva van. Hány helyről hallunk panaszt amiatt, hogy a tanítók egyrésze a mások pedagógiai felkészültségét bírálja, a tájszólásokon gunyolódik, egyik a másiknak még igazi magyarságát is kétségbevonja... Hogy fáj az az embernek, amikor hallja és látja, hogy a tanítóság kicsinyes dolgokon vitázik, a pedagógiai megbeszéléseket, a „tanondák” váltják fel s egymás életének valóban megkeserítőivé lesznek. Ismertünk községeket, ahol az igazgató nem szerető, békességet teremtő kartárs, hanem szeszélyes, ideges basa, aki nem a törvényes rendelkezéseket alkalmazza, hanem a ma-

„Ki mer a tiszta lelkiismeret bátorságával a honi előítéletek se regével szembeszállni s honfitársait éppen ott támadni meg, ahol mint a nyavalyának gyökérhelyén, a vágás a legkínzóbb?” (Gróf Székelyi István).

ga elgondolása szerint kormányozza az iskolát, dirigálja a kartársakat.

Majd tovább így ír: Hol van az az idő, mikor egy-egy öreg tanító 30—35 évi egyhelyben tartózkodása után az egész község szeretettel kísérve vonult nyugalmába, felnevelvén a hálás nemzedéket, amely

ma is áldja a jó öreget, aki nem vágyott mindjárt-mindjárt más helyre, hanem ahová a sors rendelte, ott teljesítette kötelességét hosszú éveken át. Mert meg kell jegyezni, hogy a tanítói pálya nem a szórakozást, a városi életet keresőknek van teremve, hanem a lemondással jár együtt.

Egykor és most...

Egy másik levél a gelencei tanítónő soraihoz szól hozzá és azt írja, hogyha csakugyan fennforognak olyan okok, amelyeket leír a tanítónő, azok csakugyan restelnivalóak. De... így folytatja:

Kedves hazakészülő tanítónők és tanító urak! Mielőtt végleg felpakolnának vagy elhatároznák a hazamenést, gondoljanak a mi felekezeti tanítóinkra és tanítónőinkre, akiknek bizony nem volt 22 évig jó állami fizetésük és nem állott hátuk mögött a jó illetményhivatal, hanem ott volt az örökös nincsenység, gyermekeik nevelésének ezer gondjával, bujával és előtűlt lebegett az inspektorok és államellenes feljelentések réme, a meghurcoltatás, a megalázás, melyet viselniük kellett

magyarságukért és fajukért. Mennyire más sorsuk van most önöknek, mint a mi tanítóinknak volt akkor! És mégsem tetszik. Sajnos, de a hibát mi abban is látjuk, hogy nemcsak a székelyek nem mind igazi önzetlenek, hanem, hogy bizony önök sem mind emelkedtek fel arra az eszmei magaslatra, ahová a mi Gábor Áronunk és Kőrösi Csoma Sándorunk emelkedett! Akiknek bizony nem volt melege fűtve a szobájuk mindig!

Akik nem szívesen vannak köztünk, azok jobban is teszik, ha itthagynak minket, mert mi azt szeretnők, ha gyermekeinket olyan tanítók tanítanák, akikről kitartást látnak és tanulnak. Kitartást a szebb és jobb jövőért szó igazi értelmében.

Nem akarunk „kisasszonyokat”

Egy másik olvasó, nem tanító, így ír: Második éve csak annak, hogy a székely székely is magyarnak vallhatja

magát nyíltan. Ha szellemi színvonalra a székelynek annyira leültyedt, hogy nem érti meg: a fát mennyiért, kinek

A DAS REICH IRJA:

Románia Európa legdrágább országa

A jövedelem és az életszínvonal eltolódása

Minden ország, amely résztvesz a tengely oldalán, igyekszik alkalmazkodni a megreheztülő nehézségi viszonyokhoz. A Das Reich bukaresti levelezője Hans Schuhmacher, hosszabb cikkben számol be bukaresti tapasztalatairól és többek között a következőket írja:

Azok az idők, amikor Bukarest széles körutain az embernek csak a

kezét kellett felemelni, hogy odaintse a számos elegáns gépkocsik egyikét, már rég elmúltak. A fővárosi omnibuszok tulnyomó többségével együtt mintegy kétezer bérgepkocsit vontak ki a forgalomból. A magángépkocsitartás éppen úgy, mint Németországban, a háború kitörése óta, hasonló korlátozás alá esik.

Vásárlás rendőrségi személyazonossági bizonyítvány felmutatásával

Még mielőtt Románia maga is ténylegesen résztvevő volna a háborús történetekben, a nyersanyaghiány a román textilipar termelésének összezsugorodásához vezetett. Ennek ellenére még ma is az üzletekben elég jó szövetek állanak rendelkezésre 15—40 százalékos gyapjukeveréssel. Eddigél még nem alkalmaztak adagolási rendszabályokat és nem is várható ez mindaddig, amíg a kormánynak sikeres az a szándéka, hogy Törökországból

gyapjút hozzon be. Minden nagyobb vásárlásnál azonban fennáll az a kötelezettség, hogy be kell mutatni a rendőrségi személyazonossági igazolványt a spekulációk elkerülése végett. A bőrtalpu cipők forgalmának bahoatalát, valamint a bőrcipők javítását újabb szigorú ellenőrzés alá vették. Az elkényeztetett bukarestieknek meg kell szokniuk, hogy a jövőben évente csak egyszer kapnak cipővásárlási jegyet, valamint három bont cipői javítására.

Öt hustalan nap

A nagyméretű bőrhiány egyik oka a vágások jelentős csökkenése, mert a kormány szükségesnek tartotta az ország katonai felkészültsége következtében előálló állatállomány-csökkenést ezzel kiegyensúlyozni. A bukarestiek békeidőben meggyőződésese husevők voltak, de most a hús-fogyasztást jelentősen kellett korlátozniuk. Bukarestben és az országban hetenként öt hustalan nap van. A busjegy alapján havonta egy

egy ember legfeljebb kétszer 50 gr. hust kaphat, viszont a szárnyasok és a hentesárk vásárlása szabad. Ezzel szemben hal, eltekintve a téli hónapoktól, rendszeresen áll a lakosság rendelkezésére.

Jegyrendszer alapján és csakis a piacon kapható a főzőolaj, cukor és kenyér. Az olaj havonta fél kg. fejéknént. Két napon keresztül kenyér helyett csak mamaliga fogyasztható. A finomlisztet eltörölték, a kiörlés

KÓRUS LIKÓR

Székelyföldi növényekből készíti az Erdélyrészi Hangya Rum- és Likörgyára, MAROSVÁSÁRHELY

és mikor kell eladni, erre nevelni kell. Nevelni kell azoknak, akik erre hivatottak. De a fát vásárolni is tudni kell, különösen ha székelytől és annak az udvarán vásároljuk. Legelső és általános dolog Székelyföldön. Akinek 10 öl fája mosolyog az udvarán — abból egy öl sem eladó. Egyszerű az oka, mert nincs pénzre szüksége és megtartja a fát jövőre. Aki szokott faeladással foglalkozni, annak nincs az udvarán 8—10 öl mosolygó fája... „Egy van s azt es más elakuttam istálom, de ha úgy parancsolja, még hónapután pontosan kirakom az ölet, az es jó száraz lesz, még kacag belé!”... Száz esetből 99 esetben így megy a székelyföldi favásár és egyszer sem másképpen.

A továbbiakban vázolja a sorsát azoknak a székely tanítóknak, akiket a nemzetiségi vidékekre neveztek ki. Mind fa, mind lakás és fuvar dolgában, sokkal nehezebb azoknak sorsa. Mégsem zúgolódnak, mert érzik, hogy harcot kell folytatniuk a magyar feltámadásért.

Egy negyedik levél írója valósággal feljajdul, amikor azt kérdezi: hol a hiba, szerkesztő ur? Biztosan állíthatom, hogy a tanítónő van a népért és nem fordítva. Mi nem „kisasszonyokat” akarunk, hanem édesanyákat...

90 százalékos és az egész országban egységkenyér van. Sütemény csak három egymás után következő nap van hetenként. A romániai gabonatermelés egyébként nem rossz, mert Románia 1941-ben az előző év 13,7 millió mázsa gabonájával szemben 1941-ben 24,5 millió mázsa gabonát termelt.

A burgonya és a főzeléktermelés fokozása

Antonescu rendelete szerint a termelést ebben az évben a burgonyára, főzelékre kell szorítani és ezért a kormányzat a lakosságnak a fokozott tavaszi munkálatok megejtése végett minden műszaki és közigazgatási eszköz, rendelkezésre állít.

A gyarmatáru, mint például kávé, tea, kakaó, bors, eltűnt a piacról, de ennek a lakosság túl nagy súlyt nem tulajdonít. A dohányárk és gyümölcs megszokott mértékben kapható most is. Sokkal súlyosabb az árnak a kérdése, amely a jövedelem és az életszínvonal közötti különbség következtében élesedett ki. Románia ma talán Európának legdrágább országa. Az árindex az 1939 augusztusi 4075 pontról, ez év januárjában 11.823 pontra emelkedett és a sokszoros áremelkedés legelső sorban a szegény lakosságot érinti. A kormány mérsékelten emelte a fizetéseket és a munkabéreket, de a szembetűnő nagy különbségeket áthidalni nem sikerült.

Az olasz földművelésügyi miniszter kedden érkezik Budapestre

Budapest, márc. 23. (MTI) Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter meghívására kedden délután érkezik Budapestre Carlo Paroschi olasz földművelésügyi és erdészeti miniszter hivatalos kíséretével együtt.

Hírek

Doktor Uri

Rojtos nadrágban, kopott kabátban együtt szenvedtük át az idegen uralmat. Naponta találkoztunk. Magam nem egyszer arra gondoltam, hogy én egy királyfi vagyok ön mellett. Ön még nálam is rongyosabb volt. Vékonykára sodort cigarettát tartott szájában: lassan szívta, hogy minél tovább tartson. Lótott-futott egész nap, mert hiszen élnie kellett. Hogy inni kezdett? Bizonyára bánatában tette.

Sokat biztattuk, vigasztaltuk egymást. Hittük, hogy egyszer megvirrad, jobb napok jönnek. Meghallgatuk egymás panaszát, megbecsültük, megértettük egymás bánatát.

Aztán megváltozott a világ...

Ön jó kenyérhez jutott. Megérdemelte. Örömmel vettük a hírt, hogy a Doktor urat kinevezték. Megnyílt ön előtt az érvényesülés útja.

Kicsi begombolkozottunk tünt fel, nem szívesen állt meg beszélgetésre. Mindig sietett. A köszönésekkel is baj lett. Addig mindig ön köszönt előre, most, ha meglát, inkább a tulajdon utcaoldal felé sandít. Elmaradtak hát a köszönéseink is. A rangsor válságfala huzott közénk. Még a gyermekek között is megszakadt a barátság.

Valami hidegség van közöttünk. Pedig nem is olyan régen minket, erdélyieket példaként állítottak az ország többi emberei elé.

Az új helyzetben azok, akik nyerregbejutottak, mintha nem vennék észre azokat, akik most is lemaradtak. Kezdjük elvágni a szálakat, amelyek a megszállás alatt testvérként fűzték össze.

Pedig de jó lenne most is elúzni a szétválasztást. Eldobni magunktól a rangkorságot. Mert a mai háborús időkben is, egytestvérként kellene sorompóba állania az ország minden fiának. Mi ad erőt számunkra, ha már a régi testvériség szálai is megbomlanak? (—)

— Olasz-magyar est. Rómában a Palazzo Giacomini-ben, a fasiszta diákok külföldi központjában baráti olasz-magyar est volt, amelyen számos olasz és magyar előkelőség jelent meg és a római magyar akadémia tagjainak rögtönzött énekkara magyar dalokat adott elő nagy sikerrel.

— Tartalékos tiszti értekezlet Csikszere-dán. Csikszere-dáról jelentik: Március 24-én, kedden délután 3 órakor a Vigadó nagytermében tartalékos tisztek részére előadást tartanak. A Csikszere-dán tartózkodó összes tartalékos tisztek és tisztjelöltek megjelenni tartoznak. Illetékes helyen nyomtatékosan hangsúlyozzák, hogy a megjelenés kötelező és mindenkitől pontosságot várnak.

— A keresk. középiskolák érettségi utasítása. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a kereskedelmi és közlekedésiügyi miniszterrel egyetértőleg a kereskedelmi középiskolák és kereskedelmi leányközépiskolák érettségi vizsgálatán az egyidejűleg kiadott érettségi vizsgálati utasítást kell alkalmazni.

— Szülői értekezlet. Csikszere-dáról jelentik: Vasárnap tartotta második szülői értekezletét a csikszere-dai római katolikus gimnázium tanárikara. Antal Áron tanár az ifjúság olvasmányairól adott elő részletesen vázolta az olvasás hasznos és ártalmas oldalát. Albert Vilmos tanár az ifjúság iskolán kívüli nevelését fejtegette.

MIT HOZ A TAVASZ?

Ezt kérdezi szorongva az egész világ. Egy bizonyos, fel kell készülni minden eshetőségre, hogy ép lélekkel és egészséges szervezettel ellen tudjunk állni a viharnak, nélkülözésnek, szükségnek. A gyomor a test kazánja, annak rendbenléte kihat az egész szervezetre. Ezért orvosi tanács és ellenőrzés mellett tartunk 4-6 hetes kúrát a Mira glaubersós gyógyvízzel, mely egyszersmind az epe-, gyomor-, máj-bajok kiváló, természetes gyógyszere is.

— Kézimunkafonal érkezett Háromszék részére. A Háromszék megye részére kézimunkafonál érkezett. Ebből a fonalból csak azok kaphatnak, akik háziiparral foglalkoznak s ezt hiteles közszégi bizonyítvánnyal igazolják. Fonaligénylők kérvényeiket küldjék a kerületi iparfelügyelőhöz, Csikszere-dára.

— MEGHOSSZABBÍTOTTAK A TÉLIFATERMELESI MUNKÁLATOK BEFEJEZÉSÉNEK HATÁRIDÉJÉT. A kedvezőtlen téli időjárási viszonyok miatt visszamaradt termelési munkálatok befejezésének biztosítása és a rendkívüli viszonyok miatt megnövekedett szükségletek zavartalan kielégítése érdekében Bánffy Dániel báró földmívelésiügyi miniszter az 1941-42. évi téli fatermelési munkálatok befejezésének határidejét az ország egész területére május 15-ig hosszabbította meg. Ugyanekkor a földmívelésiügyi miniszter az erre az időszakra engedélyezett rendkívüli fahasználatok igénybevételét kötelezővé tette.

— Kötő eredménytel végződött a marosvásárhelyi husvizsgáló tanfolyam. Marosvásárhelyről jelentik: Most fejeződött be az Albisi Csomoss György dr. főállatorvos vezette alatt folyó második husvizsgáló tanfolyam, amelynek 27 hallgatója volt. A tanfolyam vizsgabizottságának elnöke Sziráki Géza dr. m. kir. főállatorvos volt. A tanfolyam hallgatói mindannyian kitűnően megállták helyüket a vizsgán. A legközelebbi husvizsgáló tanfolyamot az ősz folyamán fogják megrendezni.

— Vitéz Vajna Viktor lett a Baross Szövetség gyáripari csoportjának ügyvezető elnöke. A Baross Szövetség gyáripari csoportja most tartotta tisztújító taggyűlését Budapestre a Szövetség Múzeum utcai székházában. Lugossy Géza elnök megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a gyáripari csoportnak még fokozottabban kell folytatnia munkáját, amelynek legfontosabb végső célja: a magyar ipar teljes kereszténnyé tétele. A gyűlés egyhangú határozattal vitéz pávai Vajna Viktor ny. altábornagyot választotta a gyáripari csoport ügyvezető elnökévé. Vitéz Vajna Viktor kifejtette azokat az elveket, amelyek alapján a csoport munkája eredményekhez vezethet. Társelnöké vitéz Kelenfy Károlyt, a Telefongyár Rt. vezérigazgatóját választották meg.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen férjem, édesapánk elhunyt alkalmából részvételüket bármilyen módon kifejezésre juttatták, ezúton mondunk köszönetet. Özv. Nagy Jánosné gyermekei.

— Székelyföldi új pénzügyi gyakorlatok. A pénzügyminiszter Fernengel Gyula székelyudvarhelyi lakost a székelyudvarhelyi, Moldován Zsigmond maroshévi lakost a déli, Szaniszló Kálmán kézdímarosfalvi lakost a zilahai, Mihailovits Gusztáv székelyudvarhelyi lakost a székelyudvarhelyi, Hints Miklós marosvásárhelyi lakost a marosvásárhelyi, Imreh Lajos csikszere-dai lakost a déli, Pápai István marosvásárhelyi lakost a marosvásárhelyi forgalmi adóhivatalhoz gyakor-nokká kinevezte.

— Kolozs megye új járása. A belügyminiszter Kolozs megye járási beosztását rendeletileg akként módosította, hogy az egeresi járás egyidejű megszüntetése mellett Kolozsvár székhellyel új járást szervezett. Az új járás neve: Nádasmenti járás. A következő községek tartoznak hozzá: az egeresi járásból Bogártelek, Magyar-

gorbó, Magyaránás, Magyarsásd, Magyarszentpál, Magyarvita, Márófalva, Méra, Nádasberend, Nádasdaros, Nádaszentmihály, Pusztatapa, Solyomtelek, Szomordok, Türe; a kolozsvári járásból: Egerbegy, Gesztrágy, Gyalu, Kisbács, Kolozstátfalu, Magyarkapus, Magyarkiskapus, Magyarlóna, Nádas-papfalva, Szászfenes, Szucság. A nádasmenti járásban Egeres székhellyel egyidejűleg szolgabírói kirendeltséget szervezett a belügyminiszter.

— A marosvásárhelyi Asztalos Ipartársulat közgyűlése. Marosvásárhelyről jelentik: Az Asztalos Ipartársulat március 29-én tartja évi rendes közgyűlését a Magyar Iparos Egyesület székházában. A nagymultu egyesület közgyűlése elé nagy érdeklődéssel tekintenek az érdekeltek.

— Sreleget juttatott az EKE csikszéki osztályához Andrassy Mihály gróf. Csikszere-dáról jelentik: Annak idején megírtuk, hogy az évszázadokkal ezelőtt Csikszentkirályról elszármazott Andrassy család egyik sarja, Andrassy Mihály gróf családja ősi fészkeivel helyre akarja állítani a kapcsolatokat. Székelynek érzi magát s ennek gyakorlati cselekedetek útján ad kifejezést. A csikszere-dai gimnáziumban 3 jól tanuló székely fiút segélyez évi 300 pengővel. A végleges alapítványi költségek fedezésére Csikszentkirályon birtokot akar vásárolni és mintagazdaságot berendezni. A télen 20 teljesen felszerelt sitalpat bocsátott az EKE csikszéki osztálya rendelkezésére, míg a minap értékes ezüsterleget kaptak az egyesületből a gróf Andrassy szerlegét a jövő félévtől minden esztendőben a székely falvak gyermekei sí-versenyre kelnek egymással.

Nagyobb mennyiségű
RÖNKÖT,
kitermelhető ERDŐT
készpénzért vásárolok.
Ajánlatokat „Erdő” jeligére
a kiadóhivatal továbbítja

— Vallásos est Szászrégenben. A Székely Nép tudósítójától: Jól sikerült vallásos estélyt rendezett a szászrégeni ref. egyházközség Ifjúsági Keresztény Egyesülete. A műsor keretében Tar András dr. ügyvéd „Egyház és világnézet” címen tartott magasszínvonalú értékes előadást. Kovács László dr. kir. járásbíró-bebizonyította, hogy a hegedűnek valóságos művésze. Hegedűsámai és Korpos Ernőné Csiky Magda élvezetes orgonajátékában gyönyörködött a közönség. Horváth Margit énekszólója, Dobai Mihály szavalata és az ifjúsági énekkar szereplése csak fokozta a szép est sikerét. Kelemen János, az IKE ügyvezető elnökének bevezetője és Kiss Béla segédlelkész, IKE vezető záróbeszéde hatásos volt.

— Elhalasztották a kalászos gazdák országos szövetségének alakuló közgyűlését. Az Arany- és Ezüstkalászos Gazdák Országos Szövetsége előkészítő bizottságának tárgyalásai során olyan újabb szempontok és javaslatok merültek fel, amelyeknek mérlegelése és kellő tisztázása még további előkészületi munkákat tesz szükségessé. Ennélfogva az Arany- és Ezüstkalászos Gazdák Országos Szövetségének eredetileg március 27-ére tervezett alakuló közgyűlését az Országos Mezőgazdasági Kamara a földmívelésiügyi minisztérium hozzájárulásával későbbi időpontra halasztotta. Ezzel kapcsolatban felhívják mindazoknak az arany- és ezüstkalászos gazdáknak a figyelmét, akik az alakuló közgyűlésre utazásukat már bejelentették a kamaránál és vasúti igazolványt igényeltek, hogy közöljék azonnal az Országos Mezőgazdasági Kamarával (Budapest, V. Szabadság tér 10.), vajjon a kért igazolványra és a kiállítási belépőjegyre az alakuló gyűlés elenére is igényt tartanak-e. Amennyiben ugyanis erre nem tartanának igényt, a kamara a már megküldött igazolványokat és jegyeket visszaváltja, a még el nem küldöttéért pedig a már előre befizetett összeget visszatéríti.

— A szászrégeni dal- és zeneegyesületek városi segélyezése. Lépünk egyik régebbi számában foglalkoztunk a szászrégeni Magyar Polgári Dalkör választmányi ülésével. Az ülésen kifogásolták, hogy a város zene- és dalegyesületeinek segélyezése nem igazságos. Ezzel kapcsolatban megállapítottuk, hogy az idén a Szász Zeneegyesület és a Magyar Polgári Dalkör is 2-2000 pengő segélyt élvez, míg az Ének- és Zeneegylet 1500 pengőt.

— Illyés József marosvásárhelyi főlevéltáros nyugdíjazása. Marosvásárhelyről jelentik: Illyés József városi főlevéltáros 35 esztendei működés után nyugállományba vonult. A város meglehetősen nagy tisztelettel búcsúztatta el a köztisztviselőben álló főtisztviselőt.

— A kertészeti tanintézetben képesítővizsgát tett okleveles műkertészek különbözeti szigorlatot tehetnek. A földmívelésiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint azok a kertészeti tanintézetben képesítő vizsgát tett okleveles műkertészek, akik valamely hazai középiskolában, felsőkereskedelmi, vagy mezőgazdasági középiskolában érettségi vizsgát tettek, vagy akik középiskola gazdasági tanintézetben mezőgazdasági képesítő bizonyítványt szereztek, vagy más egyenrangúnak elismert középiskola érettségi vizsgával sikeresen befejezték, 1944 december 31-ig a Kertészeti Akadémián különbözeti szigorlatot tehetnek. A különbözeti szigorlatra való bocsátás iránt a kérvényt a Kertészeti Akadémia igazgatóságához kell benyújtani. A kérvény benyújtásával egyidejűleg igazolni kell, hogy a kérelmező a különbözeti szigorlat díját, 75 pengőt, befizette. A sikertelen különbözeti szigorlatot — újabb szigorlati díj lefizetése után — egyszer meg lehet ismételni. A rendelet célja, hogy a hazai kertészet fejlesztése érdekében szükségessé váló feladatok elvégzésére minél több jólképzett szakember álljon rendelkezésre.

— Újabb földcsuszamlás Nagyváradon. Vasárnap a déli órákban ismét nagyobbarányú földcsuszamlás volt a nagyváradi Alsókőrös oldalon, ahol a múlt évben már kétszer volt nagyobb méretű földcsuszamlás. Az újabb megcsuszás a régi vízműtelep közvetlen közelében történt.

— A szászrégeni analfabéta tanfolyam házivizsgálója. Szászrégeni tudósítónk jelenti: Befejeződött a szászrégeni analfabéta tanfolyam tanfolyama, amelynek házivizsgálóján 28 hallgató vett részt. Felekezeti és nemzeti kérdésre való tekintet nélkül, 17 évtől 50-ig minden korból volt itt hallgató. A házivizsgálón, amelyen Lőrinczy Ferenc kir. tanfelügyelő is megjelent, a 28 növendék feltűnően szép eredményt mutatott. Vizsgáztak: olvasásból, szavaltatból és éneklésből. A nagyszerű eredményért Bódis Ágnes tanítónő és Magyarossy Sándor igazgató-tanítóilleti méltó elismerés. A vizsgán a tanfelügyelő buzdító beszédét mondott.

A mai ifjúság igyekszik magyarabb lenni, mint a régi volt

Rövid látogatás a Mikó-kollégium falai között **Katonás nevelés és öntudatos diákok**

Sepsiszentgyörgy, márc. 23. A Székely Mikó-kollégium előtt sétálva támadt az ötletem, hogy megnézem, vajon mit csinálnak ilyenkor az ősi intézet kisebb és nagyobb lakói. Szeretném látni egy nagy család belső életét.

Lelkes, fiatal tanár fogad és készséggel vállalkozik kalauzolásomra. Az első szobában mintegy 30—35 kisebb diák tanul. Ahogy belépünk egy „vigyázz” kiáltásra valamennyi felugrik és feszesen áll az asztal mellett. Határozottan imponáló fogadtatás. Azután mindenki folytatja, ahol abbahagyta. Az asztalnál legelőül ülő fiu németet tanul, a mellette levő magyart. Szinte kiugranak a betűk. „A magyar mult.” A magyar jövő tanulja a magyar multat! Ahányat megszólított, mind feszés vigyázzba vágja magát. Meg is említem Káspári tanár urnak.

— Igyekszünk mennél katonásabb nevelést adni. Mondhatom, sok helyen jártam már, de ilyen jó anyagot még nem láttam, mint ezek a székely fiúk.

Hány növendéke van a kollégiumnak?

Az internátusnak körülbelül 300, de a kollégiumnak 470 körül. Létszámom felül is felvettünk fiukat annak ellenére, hogy helyül nagyon szűken vagyunk. 100 diák részére vagyunk berendezve és a háromszoros lakik bent.

Valóban nagyon zsúfoltan vannak elhelyezve a növendékek. Az ágyak mellett éppen csak hogy elfér a tanulósztal, amely mellett tanulni bizony csak kényelmetlenül lehet. Az intézet méreteit növelni kellene, csak nincs pénz hozzá.

Nehéz a latin

Egy kis ludtojásképű, szeplős emberkénél állok meg. Latin van előttem.

— Na, kis öcskös, megy valahogy?

— Hát... ránt egyet tétován a vállán, — nehéz...

Megsimogatom. Persze, az ő egyes eszének kissé csavaros tudomány. Összegyűlünk Káspári tanár ar szobájában. Itt van hat fiu, a kollégium idősebb diákjai közül. Valamennyi nyittekintetű, egyenes észjárású, őszinte székely típus.

Afelől érdeklődünk, hogy mi különbséget éreznek a mult és a jelen között.

— Örülünk, hogy végre szabad magyarok lehetünk — mondja az egyik. Ha mást nem kaptunk volna csak azt, hogy végre magyar színek lobogtathat a szél az árbocon, akkor is ugyanilyen boldogok lennénk. Nem csalódtunk az anyaországban. Igyekszünk méltóak lenni hozzá. Általában a visszaesetelés óta megnyílt a szabad ut az ifjúság előtt.

— Tetszik a leventeintézmény?

A karakánomnak nagyon tetszik a dolog, mert élénken csettint a nyelvvel.

— Szép dolog az! Előkészülünk honvédelmi kötelezettségeinkre. Szeretünk mindent, ami a honvédségünkkel összefügg. A foglalkozás előtt mindig felhuzzuk a nemzeti színű lobogót és alatta igyekszünk

legteljesebb mértékben eleget tenni legszentebb hazafias kötelességünknek.

A honvédelmi kötelességgel összefügg a sport is. Ezen a téren hogy áll a kollégium ifjúsága?

Móricz és Kodolányi

Itt már Káspári tanár ur szól közbe, mivel mint tornatanár a kérdésben ő a legilletékesebb:

— Jelenleg sajnos, csak tornatermi edzésre vannak kárhóztatva a növendékek, mert a pályánkat csak a nyár folyamán tudjuk használatba venni. Gyönyörű szép pálya lesz. Mindenre lesz hely. Kifejlesztjük az atlétikát, kosár- és kézilabdát, küzdő sportokat és nem utolsósorban a sísportot is. A legutolsó KISOK-sibaj-nokságon elég szép eredményt ér-

tünk el, de még szakszerű nevelésre van szükség, hogy tökéletesebb tudást adjunk a fiuknak.

A pályaválasztás érdekelt-e nagyon.

— Milyen pályát választasz?

— Katonatiszt leszek, — vágja rá gondolkodás nélkül az én karakánom. — Nagyon sokan megyünk erre a pályára.

— Én orvos.

— Én is.

— Mérnök leszek.

A kolozsvári székely alkalmazottak nem tudják fizetni a Nemzeti Munkaközpont 70 filléres tagságdíját sem

Kolozsvár, márc. 23. Kolozsvárt olcsó a székely munkaerő. Ha elsején, vagy tizenötödikén kiáll az ember a cselédpiacra, hallja, hogy a bejárónőnek két pengőt kínálnak egésznap munkára, a mindenesnek 15—20 pengőt, a szakácsnak 25 pengőt ígérnek. Igaz: a bér mellé kosztot és lakást is kap a legtöbb helyen. A boltiszolga 40—50 pengőt, a kocsis, a béres 60—70 pengőig viheti fel. Ez már „sztárgázi”, mert vannak kisebb bérek is...

A Székely Alkalmazottak Egyesülete ismételtén foglalkozott a Kolozsvárra került székely alkalmazottak helyzetével és ívekezett a bérek rendezését keresztülvinni. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy amíg minden foglalkozási ágban 30 százalékkal emelkedtek a bérek az utolsó évben, addig a háztartási és gazdasági alkalmazottak fizetése változatlan maradt. Az egyesület mozgalmá nem járt sikerrel. A Székely Alkalmazottak Egyesületének tagjai az elnöktől kezdve valamennyien egyszerű munkás emberek, akiknek szava nem bír kellő súllyal.

Ez készítette azután az egyesület

vezetőségét, hogy olyan szervezet felé tájékozzódjék, amely kellő súllyal rendelkezik az alkalmazottak érdekeinek megvédésében. Így került sor a Nemzeti Munkaközpont kolozsvári szervezetével való kapcsolat felvételére. A vezetőségnek az volt az eredeti elgondolása, hogy felkéri tagjait: gazdasági érdekeik védelmére kériék fel a Nemzeti Munkaközpontot. Ugy is volt, hogy az egyesület összes tagjai belépnek a munkásságnak ebbe a nemzeti alapon álló szervezetébe, amely a dolgozótömegek érdekeit hathatósan védi minden vonalon. Az elvi meg egyezés a csatlakozásra már létre is jött, amikor az elgondolás végrehajtása anyagi vonatkozásban megfenneklett.

Kitűnt, hogy a székely alkalmazottak mai helyzetükben nem tudják vállalni a havi 70 filléres tagdíjat a Nemzeti Munkaközpontban, mert az egyesület tagdíjárólka is elég megterhelést jelent számára.

Ezen a ponton tehát kutybaesett a megállapodás: a székely alkalmazottak nem csatlakoznak a Nemzeti Munkaközponthoz...

Az Erdélyi Kárpát Egyesület Csíkszéki Osztályának kirándulási tervezete

Csíkszereda, márc. 21. Az EKE Csíkszéki Osztályának kirándulási bizottsága összeállította az idei nyári kirándulások sorrendjét. Az EKE-osztály az idén a kirándulások rendezésében bizonyos rendszert vezet be, amellyel lehetővé kívánja tenni Csík megye természeti szépségeinek és érdekességeinek alapos megismerését. A bizottság tervbevette, hogy az idei kirándulásokat úgy csoportosítja, hogy a résztvevők megismerhessék Csík vármegye multjáról be-

szelő régi várak és történelmi emlékek romjait és maradványait, mint például a három zsigódi vár, a Csícsi vár, a rákosi Pogányvár, a tusnádfürdői csíki Bálványosvár, a csomortáni Várdomb, a csíksomlyói Sővár, a Bogátvár, Szetyevára stb. E kirándulások alkalmával az egyesület vezetőségének hozzáértő tagjai a várak és emlékek multjáról előadásokat fognak tartani.

Az EKE Csíkszéki Osztálya a kirándulások egy más csoportját azok-

Az utolsó csak hűmmög. Szemmel láthatólag még nem orientálódott egyik pálya felé sem.

— Mit szoktatok olvasni?

A vélemény egyezik. A legújabb írókat szeretik. Köztük is legjobban Kodolányit és Móricz Zsigmondot. Csak az a baj, hogy kevés az idejük olvasni. Érdekes a véleményük a régi és mai ifjúságról. A mai ifjúság egész más, mint a régi. Sokkal önállóbb, szélesebb a látókör, mert nem elégzik meg az iskolában tanultakkal, hanem igyekszik azt gyakorlati téren is kipróbálni és tökéletesíteni. Nagyon sokat köszönhetünk annak, hogy a tanárok leg többje fiatal és így közel állnak hozzájuk. Velük éreznek. Megértik örömeiket és bánatukat. Szeretik a fegyelmet és jóslanukkal soha nem élnék vissza. És még egy.

— Igyekszünk még jobb magyarok lenni, mint a régi ifjúság volt.

— Még tovább beszélgetnénk, de a csengő megszólal. Jön a vacsora.

Abba kell hagyni a beszélgetést.

A fegyelem elsősorban kötelez.

Nagy a gyanunk, hogy a gyors szétoszlásban a mindig korgó diákgomornak is szerepe van.

Bende István

ra a helyekre és hegyekre vezet, amelyeket eddig alig kerestek föl a természetjárók. A csíki turisták főleg a Hargitát, az Egyesítő környékét, a Gyilkostó vidékét, a Szent Anna tavát látogatták, viszont kiaknázatlanul maradt számtalan szebbnél-szebb hegy és hegycsúcs, amelyekre jó utak vezetnek föl és amelyekről remek körkép tárul a turisták elé. A nyári turista programba tehát a bizottság a következő hegyek felkeresését és megmászását vette tervbe: Szellő-havas (1496 m), Pogány-havas (1352 m), Naskalat (1566 m), Feltötető (1589 m), Ostoros (1386 m), Fekete Rez (1539 m), Kakukhegy (1558 m), a Lucs melléke (1000 m), a csomafalvi Délhegy (1695 m), Mezőhavas (1777 m), Fancsallató (1634 m).

Az Osztály a kirándulásokat április hó elején, mielőtt az időjárás és utviszonyok megengedik, rögtön megkezdje és az egyes kirándulások részletes tudnivalóit idejében közölni fogja. Ezután is az összes kirándulásokra meghívja valamennyi tagját, továbbá mindazokat a természetkedvelőket, akik Csík megye történelmi emlékeit és természeti szépségeit óhajtják megismerni.

A Kemény Zsigmond-társaság előadói Budapest

Marosvásárhely, márc. 23. (MTI) A Kemény Zsigmond Társaság április 11-én délután 5 órakor mutatkozik be Budapest a Zeneművészeti Főiskolán, a Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége és a székesfőváros iskolán kívüli népoktatási egyesülete rendezésében tartandó műsoros előadáson. A főváros nevében Szendy Károly polgármester fogadja az egyesületet. A műsoros est szereplői: báró Kemény János, Molter Károly, Jancsó Adriené, Asztalos István, gróf Wass Albert, Tompa László és Kóré Endre, az Operaház tagja.

Havasí növényekből készült kiváló ital a „Kórus likör”

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(81)

A falu felől már szállingóznak vissza az ünneplőruhába öltözött munkások is.

— Emberek, vége az ünnepnek. Gyujtsatok be a kátlanokba, mert holnap reggel kezdeni akarom az öntést.

II.

A kézdívárshelyi vargák nem mehettek Moduvába, mert úgy elmentek katonának, hogy csak éppen az inasok maradtak otthon. De, mert élni kellett, mert dolog nélkül nem élet az élet, az asszonyok tovább folytatták a mesterséget s a karácsony előtti csángóvásárra hárman, négyen összetársulva, mégis csak elvitték a pirosrámás fehérnép csizmákat.

Az egyik szekér régi szokás szerint ott állott meg Jusztiának előtt éjjeli szállásra s az asszonyok, ahogy kibujtak a bundákból, ahogy felmelegedtek egy kicsit, nem sajnálták a szót.

Volt mit mondani elég és a család megilletődve hallgatta a híreket.

Jusztina már több mint egy hónapja nem kapott írást Arontól s a szíve majd kiugrott, amikor a csatákról, halottakról, sebesültekről beszélték. Kérdezni szeretett volna, de nem mert s csak emésztette magát a nagy kíváncsiságtól úgy, hogy az egyik asszony kedveskedve meg is kérdezte:

— Maga nem beteg-e lelkem? Olyan furcsa színe lett hirtelenében, mint a penésznek.

Az öregek is figyelmesek lettek, küldték, hogy menjen aludni, de nem ment. Csak ült a tűz mellett nagy magabaro-skadással s hallgatta, nallgatta a szopora beszédet és mikor odáig jutottak, hogy az ágyukról kezdtek magyarázni, amikor nagy körülményességgel elmondták, hogy van egy berecki ember, aki most ágyukat csinál, Jusztina nem bírta tovább, közbe szólott:

— Hogy hívják azt az embert?
— No, nem jut eszembe a neve, pedig az egész város róla beszél. Mondjadsza Róza, fordult a társához a bőbeszédű asszony, de az is csak annyit tudott mondani, hogy valami Áron.

— Gábor Áron? — szólt önkéntelenül Jusztina s szinte elszégyelte magát arra a gondolatra, hogy hát ha tévedett.

— Az, az, Gábor Áron... hát maga honnan tudja lelkem? No halod-e, Gorzafalván nem felejtik el a nevét s mű még gondolkozunk. Ez a fáradságtól van így, higgyék el kigyelmelek, hogy igen sok jut most nekünk asszonyoknak. De mondjadsza lelkem, honnan tudja?

Jusztina érezte, hogy lángol az arca és zavartan tikkogott.

— Üsmerem. Vót itt nálunk.

— Igen biza, nálunk vót Áron ur egy jó darab ideig s Jusztina kúrálta, ő főzött reá, — kezdte magyarázni az öregasszony nagy büszkeséggel és hajnalig már nem is beszéltek másról, mint Áron urról.

A vásárhelyiek elmesélték a szentgyörgyi gyűlést, amikor felajánlotta az ágyukészítést, aztán a földvári csatát, ahol legelőször megszólaltak az ágyuk s elseperték a császári katonákat, az öregasszony pedig a csépelő masina történetét mesélte el, tőviről hegyére s a végén úgy belemelegedett, hogy a foksáni két esztendő is előhozta.

— Ez a leányocská szolgált mellett. Bizony s azalatt annyi rengeteg okosság ragadt reá Áron urtól, hogy most ő a falu esze. Ugy ír, mint a préfekt, úgy ismeri a föld, nap s esmet a hold járását, hogy kaledáriumba se jobban. Csak én nem tudom... azótától furt emészti valami szomorúság.

Az asszonyok a leányra, aztán egymásra néztek s Kovácsné már nem állhatta tovább szó nélkül.

— Hát megszerette Áron urat, lelkem. Mi csudálkozni való van rajta. Igaz-e, hugom? Egy ilyen híres, neves, okos ember...

— Jaj, ne mondjanak többet, ne mondjanak, — pirult el újból Jusztina és a füleire nyomta a két kezét, de az asszonyok nem nyughattak.

Kérdés kérdést követett, ravaszabbnál-ravaszabb dolgokat hoztak elő és látszott, hogy csodálkoznak a leány okosságán, talpraesettségén.

— Magának lelkem kár itthon ülni. Annak az embernek most van szüksége egy ilyen őrangyalra, mint

maga, — mondta Kovácsné bucsuzáskor s mikor jobbról-balról megcsókolgatta, a fülebe sugta:

— Jövet beszólok s elviszem. El, el. Csak másnak egy szót se.

S tényleg, harmadnap reggel megdöngtették a kertet.

— Jusztina! Jöjjönsze egy minutára, lelkem.

Az öregek már tudták, mit jelent ez a minuta.

— Ha akármilyen baj van, fussatok ide s mű eldugunk mind a kettőtöket, Jusztina, — szepegett az öregasszony.

— Mond meg, hogy tisztelem s ügyeljen magára, — dörmögte az öreg és félrefordult, hogy a kezéhatával a könnyet letörölje a szeméről.

— No, gyorsan fel. Itt egy bunda bujjon belé s menjünk, örvendezte Kovácsné s mind a hárman jól szemügyrevételezve a leányt, amíg az elfészkelődött, oda sugdosták egymásnak.

— Be szép az orcája.

— S a haja. Mint az arany, olyan szőke.

— Szegényke. Kár, hogy pupos egy kicsit, hanem akármilyen kis asszonynak beillenek.

(Folytatjuk.)

Testedzés

E döntetlen a WMFC Ferencváros mérkőzés

A vasárnapi elsőosztályú labdarugómérkőzések eredményei a következők:

Elektromos—Ujvidéki AC 2:0 (1:0)

Kispest—Kolozvári AC 3:2 (1:1)

Ujpest—Szegedi AK 2:1 (1:0)

Salgótarján—DÍMÁVAG 2:1 (2:0)

WMFC—Ferencváros 0:0

Szolnoki MÁV—Gamma 3:1 (0:0)

Lampart—MÁVAG 2:2 (1:1)

Szegedi Vasutas—NAC 2:2 (1:1)

Az NB II. keretében:

Marosvásárhelyi SE—KEAC 3:2 (2:1).

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Alláskeresőknek egy szó 6 fillér — Az első és kiemelt szavak kétszer számítandók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tájékoztató nem adunk — Jelzés és cím a kiadóban hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítandó — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

KERESÜNK megvételre keskeny iparvágányú kocsit és vascillét. Ajánlatokat a kiadóhivatalba. (1675)

KENYÉR-, illetve lisztelszámolási lap, négyoldalas Kepe-iv, Házbér szerződés és Hitelezési kötelezvény kapható a Jókai-nyomdában. (S. 166)

ELCSERÉLNÉM egyszoba-konyhás, különálló, napos fekvésű sepsiszentgyörgyi modern bérelt lakásomat, hasonló kétszoba-konyhás lakással. „Mielőbb” jelige alatt cím a kiadóban. (S. 162)

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek. Cím a kiadóban. (S. 168)

SZAKKÉPZETT fűrészgépi gépész nagy gyakorlattal állást keres. Esetleg gatterek, gépek szakszerű szerelését vállalja. „Megkereséseket” a kiadóhivatal továbbítja. (1683)

SACK- és Bächer-ekék, Melichár vetőgépek, ekevasak, kormánylemezek, Melichár vetőgépalkatrészek, csigatriőrök, stb. kaphatók Széplaki Károlynál, Uzonban. Ugyanott használt olajak újrafinomítása szabadalmazott készüléken. (1679)

ELADÓ egy faház. Both Péter 5. Erdőkölödni lehet Kossuth Lajos 22. Az üzletben. (1681)

FALELADÁS. A sepsiköröspataki unitárius egyházközség a községtől 2 kilométerre lévő erdejében március 29-én délelőtt 9 órakor árverésen készpénzért elad 142 szál cserefát. Feltételek Téglás gondnoknál Sepsiköröspatakon megtudhatók. (1680)

ELADÓ két darab szveterkötőgép Pajor Andrásnál, Nagytusnád. (1682)

EGY jömeneteli fűszerüzlet Székelykeresztúrt családi okokból átadó vagy eladó. Cím a kiadóban. (1684)

ELVESZETT 10.829 számú kis barna kutya. Megtaláló kéri — illő jutalom ellenében — Hutteré üzletében beadni szíveskedjék. (1685)

HÁLÓSZOBA- és konyhabutorokat husvétig olcsó áron beszerezheti Király Gyula butoraktárban Sepsiszentgyörgy. (1686)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek. Cím a kiadóhivatalban. (S. 173)

Rádió

KEDD, március 24.

Budapest I.: 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Szórakoztató zene. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 11.20: Operaszíndarabok. 11.40: Divattudósítás. Felolv. 12: Harangszó. Himnusz. 12.10: Melles Béla zenekar. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek. 2: A József nádor 2. honv. gy. ezr. zenekara. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak. 3.20: Ujfalussyné Mándy Margit énekel. 3.40: Miért fontos a reggeli torna? Előadás. 3.50: Janzer György hegedül. 4.10: Bábjáték. Közvetítés. 4.45: Időjelzés, hírek. 5: Hírek ruszin és szlovák nyelven. 5.15: Táncczene. 5.45: Spanyol mesterek a Szépművészeti Múzeumban. 6.10: Kétszongorás magyaróta hangverseny. 6.30: Tarka színészvilág. Előadás. 6.45: Felten-dalkör. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 7.20: Pacsirta és csalogány. Lukács Margit szerelmes verseket mond. 7.40: Mai operettzene. 8.40: A holiési Cupido. Herczeg Ferenc egyfelvonásos vígjátéka. 9.25: Kelet és Nyugat között. Ravasz László dr. református püspök előadása. 9.40: Hírek. 10.10: A Mezőgazdasági és Tenyészállattartás hírei és eredményei. 10.25: Hangverseny. 11: Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 11.25: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál. 12: Hírek. 0.15: Üzen az otthon.

„Vajjon mikor fogjuk leróni tartozásunkat ezen áldott nép, a nyugat megmentője iránt...!?” (Michelet — a magyarokról.)

FAELADÁSI HIRDETmény

A szekelyszáldobosi közbirtokosság eladja zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson Szekelyszáldobos község-házánál 1942. évi aprilis hó 18. napján délelőtt 10 órakor kezdődő árverésen az Udvarhely vármegye Erdőfüle község határában lévő „Kétkovácsokközé” nevű erdejének mintegy 90 kat. hold 77/942 kgb. sz. alatt kihasználásra engedélyezett bükk faállományát.

A vágás területét a csikszentimrei MAV állomástól 15 kilométer távolságra van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 2870 m³ mü és 20.281 m³ tűzfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 41.200 pengő, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 %-a.

Kihasználási időtartama 2 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél, továbbá az oklándi m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltségnél megtekinthető a részletes becslési munkálattal.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek, utóajánlatok el nem fogadhatók.

A zárt ajánlatok az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesíteni ismeri és magát azoknak aláveti.

A közbirtokosság fenntartja a jogot, hogy a tett ajánlatok felett szabadon választhasson olyan formán, hogy a benyújtott ajánlatok közül a legmagasabbat fogadja el, vagy pedig semmiesnek tekintheti az árverést és új árverést tart anélkül, hogy azért bárkinek kártérítéssel tartoznék.

Szekelyszáldobos, 1942. évi március hó 20. napján.

Demeter Pál
közbirt. elnök.
(K. 763)

A miniszterelnök visszatért az árvíz sújtotta vidékekről

Budapest, márc. 23. (Bud. Ért.) Kallay Miklós miniszterelnök az árvíz sújtotta vidékeken szemleutat tett. Végigjárta Csongrád, Csanád és Békés árvíz sújtotta vidékeit. A károk előtt kijelentette, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni a lakosokat. Kallay miniszterelnök vasárnap este tért vissza Budapestre.

Március 25-én tartják a Katolikus Nők napját

Sepsiszentgyörgy, márc. 23. A sepsiszentgyörgyi Katolikus Nőszövetség március 25-én, szerdán délután 5 órakor rendezi meg a vármegyeháza dísztermében a Katolikus Nők napját. A megnyitóbeszédet Szentkereszt Erzsébet bárónő tartja, utána Kodály négyzólamu kánonját éneklő a katolikus nők ünnepi kara Szakáts Antal tanügyi előadó vezetésével. Az ünnepi beszédet dr. Szász Dezsőné tartja, majd „Is-ten, hazánkért” című háromzólamu éneket adja elő az ünnepi kar. Török Gyuláné „Te vagy a szikla” című költeményt szavalja, végül szavalókórus, karének következik, utána pedig Csiky Irénnek, az Oltáregylet elnökének zárószavai val ér véget az ünnepség. A Katolikus Nők Napja-ünnepségre a belépés díjtalan.

Robbanás Kolozsvárt

Kolozsvár, március 23. (MTI) A Magyar-utca 141. szám alatti Buzás-féle gyárban az egyik munkás végzetlenül forró gyantára benzint öntött. A benzin felrobbant és olyan légnemű keletkezett, hogy a teremben tartózkodó munkások menekülésük közben még az ajtót sem tudták kinyitni. Az égő épületben rekedt munkásokat a tűzoltók mentették ki. Először Adler Antal és Józsa Imre munkásokat sikerült kimenteni súlyos égési sebekkel. Az épületben két nő is tartózkodott, akikről a ruha leégett és egész testüket égési sebek borították. Mind a négy sebesültet a klinikára szállították. A tűz továbbterjedését sikerült megfékezni.

Gyengén sikerült a szászrégeni mestervizsga

Szászrégen, márc. 23. A Székely Nép tudósítójától: A Székely Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara által rendezett mestervizsga, három nap után, befejezéshez érkezett. A szászrégeni iparosok kérésére rendezett vizsgát az ipartestület helyiségében tartották meg. Bárony József dr. iparkamarai kiküldött jelenlétében és azon 62 bizottsági tag előtt 21 iparágat képviselő 63 vizsgázó vett részt. Vizsgázott: asztalos, csizmadia, cipész, szűgyártó, cukrász, fehérneműkészítő, női, férfi és szűrszabó, fodrász, kerékgyártó, kovács, kötelek, kalapos, mészáros és hentes, molnár, szobafestő, szűcs, vendéglős, kéményseprő, pék és bádogos. A 3 részből álló vizsga gyakorlati része, kivétel nélkül minden jelöltnek sikerült, a szóbeli rész és a kalkuláció azonban már nehezebben ment és ez okozta a vizsga gyenge eredményét.

Ősi székely tizedesi alapon szervezték meg az Erdélyi Párt sepsiszentgyörgyi városi tagozatát

Sepsiszentgyörgy, márc. 23. Az Erdélyi Párt sepsiszentgyörgyi tagozatának választmánya Demeter Béla kollégiumi igazgató, tagozati elnök vezetésével tartott folytatós ülésén a városi tagozat szervezési kérdéseivel foglalkozott. Ősi székely szervezkedési alapon, a tizedesi rendszer alkalmazásával a várost tíz főtizedre osztották be. Az egyes főtizedek élén egy főtizedes és egy, vagy két főtizedeshelyettes áll. A főtizedek tizedekből tevődnek össze, amelyeknek az élén a tizedes áll. Kisebb utcák egy, nagyobb utcák több tizedre oszlanak.

A párt vezetősége a magyarság kipróbált, megbízható és a magyar közügyek iránt érdeklődő tagjai sorából 10 főtizedest, 13 főtizedeshelytestet és 100 tizedest nevezett ki.

A főtizedesek és tizedesek fontosabb feladatai: körzetükben a párt-szervezés vezetése, a párttagok támogatása és pártpolitikai működésének ellenőrzése, párttagsági igazolványok kiosztásánál és tagsági díjak beszedésénél segédkezik, működésükről és a körletükben történt fontosabb eseményekről időnként vagy

esetenként jelentéstétel és nemzeti hitvallás bizonyítványok kiadásával kapcsolatosan szükség esetén véleményadás.

A jövő hét közepén megkezdődik a pártigazolványok szétosztása. Minden párttag megkapja a párttagsági igazolványát, melybe be fogják vezetni a fizetett tagdíjakat is.

A pártvezetőség kimondotta, hogy az erdélyi párti tagság nem egyeztethető össze más párti tagsággal. Azokat a tagokat, akik más párt tagságát is megtartják, vagy az erdélyi párti tagsággal össze nem egyeztethető tevékenységet fejtenek ki, a pártból szigorúan ki fogják zárni. A párt vezetősége mindent el fog követni a székelység megóvása érdekében.

A megyei tagozat Mikó-utca 14. sz. alatti irodájában kedd—szombati napokon, délelőtt 12 és 1 óra között, a városi tagozat vezetői felváltva hivatalos órát tartanak és pedig kedden ipari kérdésekben, szerdán elnöki ügyekben, csütörtökön kereskedelmi, pénteken mezőgazdasági ügyekben és szombaton a párttitkár tart hivatalos órát, egyben jogi felvilágosításokat is ad.

Fajálatok tenyésztésére rendezkedik be Csiktusnád Két és fél hónap alatt nagyobb volt a népszaporulat, mint előbb egy év alatt

Csiktusnád, márc. 23. A község tulajdonképpen két nagy faluból: Nagytusnád és Újtusnádból áll. Közigazgatásilag még idetartozik Csikverebes és Tusnádúrdó is.

A készleteket ellenőrző bizottságot mindenhol messzemenő jóindulattal fogadták itt is. Főlölegeiket önként ajánlották fel. Ahol nem volt gabona, zsirt, szalonnát adtak. Szinte szégyelte magát, aki semmit sem tudott adni. Alig akadt néhány ilyen ház. Pedig a gazdasági viszonyok ebben a községben se rózsásak. Itt is rossz volt a termés a múlt esztendőben. Az őszi vetés bizonyos százalékkal baj van. Jelentős a fagykár. Nem esnek azonban kétségbe. Már most készülnek a nagy mezei munkára. Ha nem lesz elég árpavetőmag, zabbal pótolják. Ha ebben is szükség áll be, ami könnyen megtörténhetik, mert a beszerző csoportok tisztítatlan zabból 80 kilót számítottak holdanként, holott 110—120 kilóra volna szükség. pityókával, répával, kenderrel, lennel kerekítik ki. Az elvből azonban nem engednek: minden talpalatnyi helyet meg kell művelni, be kell vetni.

Csiktusnádon lékiismeretesen járnak a gyermekek iskolába. Az iskolán kívüli népnevelés is nagyszerű eredménnyel megy a maga útján. A „tudás titka” tanfolyam mellett az általános kérdésekkel foglalkozó elő-

adásoknak is nagy sikerük van. Közös megbeszéléssel egészítik ki az előadott anyagot. Két hatalmas épület áll az iskolán kívüli népnevelés rendelkezésére. A közbirtokossági és a szövetkezeti székház. Közvetlen egymás mellett fekszik a két épület. Tehát: egyszerre két tanfolyammal is lehet zavartalan munkát végezni.

A falunak hitelszövetkezete is van. A kölcsönre szoruló gazdának nem kell össze-vissza szaladgálnia. A helyzettel ismerős emberek mérlegelik a hitelre szoruló anyagi helyzetét, az esetleges befizetések jövedelmezőségét s így a kölcsön folyósításával egyidejűleg tanácsot is adnak, majd megfelelő ellenőrzést gyakorolnak, ami hitelezőinek és adósának egyaránt jó.

Közbirtokossági téren még hiányzik a teljes és tökéletes összefogás. A hitelszövetkezet esetleges bevonásával — szövetkezeti alapon, vagy teljesen a közbirtokosságon belül — meg kell oldani ezt a kérdést. Tusnád abban a szerencsés helyzetben van, hogy keresztny szakembere is van.

A község vezetősége rájött, akkor lesz egészséges a mezőgazdaság, ha számbelileg több, minőségileg jobb állatállományuk lesz. Így aztán a megfelelő fajálatok beszerzésével poritják a minőséget és a mennyisé-

Végképp senkit sem buktattak el, viszont a szóbeli és a kalkulációból sikertelen eredménnyel vizsgázottak három hónap elteltével újra vizsgálatra állhatnak.

A gyakorlati munkákat a jelöltek, bizottság által meghatározott meste-

rek műhelyeiben készítették el. Kiemeljük, hogy a mesterek a nekik járó négypengős műhelyhasználati tiszteletdíjról és a vizsgaelnök, továbbá a bizottsági tagok tiszteletdíjaikról a Vöröskereszt és Levente Egyesület javára — lemondtak.

get is. Az első komoly megmozdulás az, hogy a falu minden tekintetben korszerű apaállatistállót épített már ebben az évben 12 bika, 4 mén és 10 kan részére.

Örömmel beszéli Anda Géza plébános és Kelemen Béla főjegyző, hogy öröndetesen szaporodik a falu. Eddig 38 születést jegyeztek be két és fél hónap alatt. Volt olyan esztendő, amikor egész éven át nem érték el ezt a számot a születések.

Az Erdélyi Párt parlamenti csoportjának értekezlete

Budapest, márc. 23. Az Erdélyi Párt országgyűlési képviselői csoportja a budapesti pártiroda helyiségében értekezletet tartott Teleki Béla gróf elnöklete alatt. Az értekezlet megvitatta a miniszterelnök bemutatkozó beszéde után kialakuló politikai helyzetet és felhatalmazást adott az elnökségnek, hogy a miniszterelnöknél az erdélyi kérdéseket részletesen tárgyalja le. Az értekezlet elhatározta, hogy a parlament új ülészaka folyamán parlamenti kezdeményezésből törvényjavaslatokat fog benyújtani, amelyek a legfontosabb erdélyi kérdések törvényhozási uton való szabályozására irányulnak. Az értekezlet tudomásul vette Botár István képviselőnek az elnökhöz folyó hó 14-én intézett levelében bejelentett kilépését a pártból.

M. Kir. Földmívelésügyi Minisztérium Gabonátárházak Központi Építészeti Osztálya.

137—1942 K. É.—138—1942 K. É.

KIVONATOS VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEŒY

A m. kir. Földmívelésügyi minisztérium Gabonátárházak Központi Építészeti Osztálya a m. kir. kincstár képviselőjében Székelyudvarhely és Kézdivásárhely megyei városokban építendő 1500—1500 tonna befogadóképességű gabonátárházak építésére a Közszállítási Szabályzat 13. §-a értelmében nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A vonatkozó terveket és nyomtatványokat a Központi Építészeti Osztálynál Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11., (félelelet 54.) március 26-tól — díjmentesen — beszerezhetők.

Az ajánlatokat külön a székelyudvarhelyi és külön a kézdivásárhelyi tárházra április 1-én délelőtt 11 óráig kell benyújtani. Lehet csak az egyik tárházra is pályázni. Bánatpénz 2 százalékos.

Budapest, 1942 március hó 20.

Gabonátárházak Központi Építészeti Osztálya.

(K 764)

RÁDIÓN KÖZLIK a budapesti mezőgazdasági kiállítás bírálatai- nak eredményét

Budapest, márc. 23. A rendkívüli érdeklődés mellett megnyílt mezőgazdasági kiállításra hatalmas anyag gyűlt össze. A kiállítás márc. 20-ig tart és a budapesti utazók eddig az időpontig igénybevehették az 50 százalékos utazási kedvezményt. A kedvezményhez szükséges igazolványt utazási irodákban, közsek elöljáróságainál gazdasági egyesületeknél és gazdaköröknél is be lehet szerezni. Ára: 1.30 pengő. A tömeges utazások miatt a látogatók saját érdekében előzőleg érdeklődjenek a vasútállomások forgalmi irodájában a vonatok indulása felől. Aki teheti, lehetőleg hétköznap utazzék, amikor kisebb az utasforgalom és a terhelésállatvásár is kényelmesebben tekinthető meg. A rádió március hó 24-én, kedden délután 6 órakor Budapest II. hullámhosszán, este 10 óra 10 perckor Budapest I. hullámhosszán közli a kiállítási bírálatok és díjazások eredményeit.

Nyílttér*

**Aknok pedig vajas a feje,
az ne mejön a napra...**

Egyik marosvásárhelyi napilapban Demeter Márton helyi pékmesterrel kapcsolatosan egy forméveny látott napvilágot s mert minden utánjárásom dacára más hasonló nevű péket ezen a városban felleltem nem tudtam, magamra kell értekezni az én nemzetnusegremre, megbiztatóságomra, vallási hovatartozandóságomra vonatkozó nyelvtörvényeket. Mindenképp lett sietek megállapítani, hogy pontosan úgy van, amint a szóbanforgó vásárhelyi nagylap cikkírója mondja, — nincs nekünk a mai világban más egyéb sürgős elintéznivaló, mint az, hogy ki milyen grimaszokkal tudott kialakoskodni magának a nyomorúságos román uralom alatt egy egy betevőfalat kenyeret. Nincs nekünk más dolgom, hiszen ugyanazon lap egyik megelőző számában a denunciaciókat utszeli gangsztereknek olvastam, hát csak természetes, hogy az én esetem kivétel képez, engem lehet felelőtlenül denunciaciói ugyanazon laphasábon, mert hát én mertem a román uralom alatt a sárga földig lerongyolódni, mertem magamnak és terves családomnak olykor hetenként ötven lejelet keresni, mellesleg tulajdon Edesapám merete magát az által 1919-ben agyonveretni és én mertem az apám hirtelén után rámmaradt „bangyilaságot” úgy viselni 23 éven keresztül, mint valami keresztet. De voltak máségyéb merészkedéseim is. Mertem keserves, kínos és gyötört belekergetettségem dacára megmaradni becsületos, áldozatkész reformátusnak, mertem gyermekeimet minden terror ellenére református iskolákban taníttatni és hoztam, mertem hozni a nincstelenség idején is tölem telhető áldozatokat egyházom érdekében. Megmaradtam, ottmaradtam azon az őrhelyen, ahová legbensőbb érzésem állított, ez volt az én merészségem, de semmi esetre nem előztem, illetve nem követtem most ellenem hadakozó volt papomnak, Csatlós Jánosnak a példáját, aki egy szinmagyar községet, Magyar-dellőt minden komolyabb indok nélkül ott hagyott, aminek eredményeképpen az ottani egyházközség kerek egy esztendeig pap nélkül maradt abban a román szigetben.

Én megmaradtam annak, aminek születtem, ő ott hagyta a hivatást a legszörnyűbb elnyomatások korszakában, ismétlem, minden különösebb indok vagy éppen kényszer nélkül. Itt perze meg kell játszani a „mártírt” s Istentem, mi erre a legalkalmasabb eszköz? — befektetni mindenkit, akit csak lehet.

A megtévesztett közvéleményhez nekem pedig nincs szavam.

Aki olvasta a hivatkozott lapot, vé-

Meghosszabbították a nikkel- érmék bevonásának határidejét

Budapest, március 23. (MTI) A pénzügyminiszter a hivatalos lap március 24-i számában közzétett rendeletével az 50, 20 és 10 filléres nikkel-érmék bevonásának határidejét június 30-ig meghosszabbította. A közpénztárak május 30-ig fogadják el törvényes fizetési eszközként a nikkel-érméket.

A hivatalos lap keddi száma közli a közellátási kormánybiztos rendeletét a zsiszikmentes lencse árának megállapításáról. A zsiszikmentes csomagolt lencsét a kiskereskedő a fogyasztónak kilogrammonként 1.15 pengőért adhatja.

A bolgár király németországi útja

Szófia, márc. 23. (NTI) Borisz bolgár király vasárnap délelőtt külföldön vonaton Németországba utazott. Bucsuztatására a szófiai pályaudvaron megjelent a kormány valamennyi tagja.

Vasárnap délelőtt Berlinbe utaztában Szófiába érkezett von Papen német nagykövet, aki hétfőn utazott tovább a német főváros felé.

A Papen elleni merénylet ügyét április elsőjén kezdi tárgyalni a török bíróság

Ankara, márc. 23. (NTI) Von Papen merénylet ügyét április 1-én kezdi tárgyalni a török igazságszolgálat bírósága. A tárgyalás nyilvános lesz.

Ankara, márc. 23. (OFI) A von Papen német nagykövet elleni me-

renylet vádlottainak számát még hivatalosan nem közölték, de jólétesült körök szerint a vádlottak száma 7 és közöttük 3 szovjet, 3 balkáni mohamedán és 1 jugoszláv állampolgár van.

Támadás indul Ciprusz ellen (?)

Zürich, március 23. (NTI) A Neue Züricher Zeitung írja, hogy a földközítengeri térségre összpontosult az angol közvélemény figyelmé. Ugy tudják, hogy nemcsak a középafrikai, hanem a dodekanesosi csapatokat is megerősítették. A brit hadsereg főhadiszállásán arra számítanak, hogy hirtelen támadás indul a cipruszi fronton is. Egyben az iraki és az iráni arcvonal veszélyeztetésétől is tartanak.

Róma, márc. 23. (Stefani) Gayda, a Popolo d'Italia írója, hogy az angol hajókaraván, amely a Földközítengeren haladt Málta felé, öt cirkálóból, 7 torpedórombolóból és 8-10 szállítóhajóból állott. Olasz felderítő repülőgépek a Szicília és Lybia közötti tengerszakaszon pillantották meg a brit hajókaravánt. A harcok az olasz tengerpartok felől

tak meg, délután pedig az olasz hajóraj is beleavatkozott. Bombázók és hadihajók igen nagy pusztításokat végeztek a brit hajókaravánban és most kisebb angol hajókat üldöznek. Ezeknek sikerült kitörniük a vasárnapi olasz támadás gyűrűjéből és most kétségbeesve igyekeznek bejutni a málta kikötőbe. A brit hadsereg csak később közli.

Cripps rombolásokra akarja rávenni India népét

Amszterdam, márc. 23. (NTI) Uj-Delhi jelentés szerint Cripps az indiai politikai vezéreknek kijelentette, hogy igen kevés időt szándékozik Delhiben tölteni. A megbeszélésekre nincs sok ideje, mert Angliá-

ban sok sürgős ügy vár elintézésre. Cripps feladata, hogy ismertesse azokat az intézkedéseket, amelyeket az angol kormány az Indiának tett ígéreteket beváltására megtesz.

Genf, márc. 23. (NTI) Londoni katonai és politikai körökben már világosan célozgatnak arra, hogy abban az esetben, ha a japánok Indiába betörnének, követni kell rombolások módszerét. Cripps munkatervének egyik legfontosabb pontja, hogy rávegye India lakosságát a brit rombolási terv támogatására, írja a londoni sajtó. Eppen ezért igen nagy feltűnést keltett az a bombayi hír, amely szerint Gandhi előre tiltakozik a britek romboló tervéi ellen. Eppen ezért igen kevés a remény arra, hogy Cripps India lakosságát rábírja az angol tervek támogatására.

tában megállapíthatta a különösen minket, pékeket jellemző kartársi, szaktársi „szolidaritást”. Pedig, valahogy úgy van az, hogy én itt is mertem. Mertem husz kerek esztendőn át apám agyonverettségéért vezekelni, mertem családommal együtt éhezni, nyomorogni, sőt, hogy benne maradjunk az őszinteségben, adóelengedésekért, közszállítási koncessziókat gyermekeim hitét, lelkiismeretét, magyar öntudatát mertem nem összepurkálni.

Hát ezek az én megbocsáthatatlan merészkedéseim s be kell lássam, hogy az a szaktársam, aki úgy élt a román uralom alatt, mint hal a vízben, —

ugy, a maga megítélése szerint „jobb magyar”, mint amilyenek én maradtam meg 23 esztendő alatt.

Hogy aztán Muzsnai aljegyző ur hogy kerül bele ebbe a játékba, azt én innen megítélni nem tudhatom, talán-talán a hivatalbeli „szolgák” tudnak erről többet mondani. Mert ők aztán nagyon szeretik ökelméit! ...

Marosvásárhely, 1941. III. 21.

Demeter Márton

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Tűz Csitszentiványon

Marosvásárhely, márc. 23. Csitszentivány községben Nagy István ref. lelkész telkén eddig még kinem derített okból kigyulladt a gazdasági épület. A tűzoltóság azonnal ki vonult a színhelyre és sikerült a tüzet eloltani. Egy gazdasági épület és más melléképületek elégették. A kár az eddigi megállapítás szerint 4—5 ezer pengő.

Néhány sorban...

Budapest. (MTI) A kormány tagjai Kállay miniszterelnök elnöklése alatt hétfőn délelőtt 9 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen folyó kormányzati ügyeket tárgyaltak. A minisztertanács a délután órákban ért véget.

Pécs. (MTI) Antal István igazságszolgálati államtitkár a MEP választmányi ülésén ismertette a kül- és belpolitikai helyzetet. Hangzottatta, hogy a MEP hűséges őrzője Gömbö Gyula politikájának és világnézet örökségének. A párt ma is Gömbö Gyula 95 pontjának alapján áll.

Berlin. (NTI) Ericson svéd kereskedelemügyi miniszter vasárnap Berlinbe érkezett, ahol hosszabb megbeszélést folytat Funk birodalmi gazdasági miniszterrel, a Német Birodalmi Bank elnökével.

Buenos Aires, márc. 23. (Stefani) Argentina fővárosának több városnegyede hatalmas felhőszakadás következtében víz alá került. Sok helyen a tűzoltóságnak kellett közbe lépnie a polgári lakosság megmentése érdekében. Több negyedben szünetel a forgalom.

Washington. (Bud. Tud.) A csung kingi kormány 500 millió dollár újabb hitelt kapott az Egyesült Államoktól. Ez a hitel arra szolgál, hogy a kínai nép és kormány súlyos pénzügyi és gazdasági tervein köny nyitsen.

Amszterdam, márc. 23. (NTI) Illetékes helyről közlik: most derült ki, hogy az angol rádió uszításainak hatása alatt 1941 április hónapban egy holland állampolgár a megszálló hatalom ellen több erőszakos tettet követett el. A letartóztatott holland több merényletet követett el vonatok ellen és számos esetben gyújtogatott. A hatóságok halálra ítélték.

Róma, március 23. (Stefani) Olaszország hétfőn ünnepelte a harci fascio megalakulásának huszonharmadik évfordulóját. Az egész országban nagy ünnepségeket rendeztek és a fascio-szervezetek ifjúsága felvonult Róma utcáin, ahol a fasiszta párt főtitkára szemlélet tartott felettük.

Amszterdam, márc. 23. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint Lahoreban vasárnap reggel 7 óra 45 perckor néhány másodpercig tartó, rendkívül erős földrengés volt. Az áldozatokról, illetőleg a vagyoni károkról még nincs jelentés.

Székely-Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: KORH FERENC
Felolós kiadó: LASZLO ZOLTAN